

- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. a) Explain the General duties of occupier. 8
b) Which are the rules of safety of labour? State its. 8

OR

- c) Difference between layoff and Retrenchment. 16
2. a) Write the Employer's liability for compensation. 8
b) Explain the powers and procedure of commissioner. 8

OR

- c) Which class employees do not have provision for bonus-payment? Explain. 16
3. a) Write the information of third party. 8
b) Describe in details the central information commission. 8

OR

- c) What is mean by cyber crimes and nature of crime. 16
4. a) Write the Basis concept of excise duty. 8
b) What is the concept of manufacture? Explain. 8

OR

- c) What is mean by valuation of goods? and Explain the methods of customs duty. 16
5. Write in short.
a) Exportation of Goods. 4
b) First – Aid Alliances 4
c) Offence and penalty of cyber law. 4
d) Interception of communication. 4

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविने अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना गुण समान आहेत.

1. अ) उद्योगस्वामींची सामान्य कर्तव्य सांगा? 8
ब) श्रमिकांच्या सुरक्षेचे नियम कोणते आहेत? स्पष्ट करा. 8
- किंवा
- क) काम बंदी आणि कपात यातील फरक सांगा. 16
2. अ) क्षतिपूर्तीकरिता सेवायोजकांचे उत्तरदायीत्व लिहा. 8
ब) आयुक्तांचे अधिकार आणि कार्यपद्धती लिहा. 8
- किंवा
- क) कोणत्या वर्गातील कर्मचाऱ्यांना बोनस शोधन अधिनियमाच्या तरतुदी लागू होत नाहीत स्पष्ट करा. 16
3. अ) तृतीय पक्षाची माहिती लिहा. 8
ब) केंद्रीय माहिती आयोगाचे विस्तारपूर्वक वर्णन करा. 8
- किंवा
- क) सायबर गुन्हे म्हणजे काय? आणि गुन्ह्याचे स्वरूप स्पष्ट करा. 16
4. अ) उत्पादन शुल्काची मुलभूत संकल्पना लिहा. 8
ब) निर्माण संकल्पना म्हणजे काय? 8
- किंवा
- क) मालाचे मुल्यांकन म्हणजे काय? सिमा शुल्काची पद्धती स्पष्ट करा. 16
5. थोडक्यात उत्तरे लिहा.
अ) मालाची निर्यात. 4
ब) प्रथमोपचाराची साधणे. 4
क) गुन्हे आणि दंड (सायबर कायदा) 4
ड) संचारण प्रतिबंध (अटकाव) 4

- सूचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

1. अ) उद्योगस्वामीकी सामान्य कर्तव्य स्पष्ट किजीये । 8
ब) श्रमिक सुरक्षा नियम कोनसे है ? विशद किजीये । 8

अथवा

- क) कामबंदी और छटणी का फरक स्पष्ट किजीऐ । 16
2. अ) क्षतीपूर्तीके लिये सेवायोजक का उत्तरदायीत्व स्पष्ट किजीऐ । 8
ब) आयुक्तके अधिकार और कार्यपध्दती लिखीऐ । 8

अथवा

- क) किस प्रकारके कर्मचारीयों को बोनस शोधन अधिनियम लागू नही होते स्पष्ट किजीये । 16
3. अ) तृतीय पक्षकी माहीती लिखीऐ । 8
ब) केंद्रिय माहिती आयोग का विस्तार पूर्वक वर्णन किजीये । 8

अथवा

- क) सायबर गुन्हा किसे कहते हैं । और उसका स्वरूप स्पष्ट किजीऐ । 16
4. अ) उत्पादन शुल्क की मुलभूत संकल्पना स्पष्ट किजीऐ । 8
ब) निर्माण संकल्पना किसे कहते हैं ? स्पष्ट किजीये । 8

अथवा

- क) माल का मुल्यांकन किसे कहते हैं ? तथा सीमा शुल्क की पध्दती स्पष्ट किजीये । 16
5. संक्षिप्त मे लिखीऐ ।
अ) माल निर्यात । 4
ब) प्रथमोपचार की साधणे । 4
क) गुन्हा (अपराध) और दंड (सायबर लॉ) 4
ड) संचारण प्रतिबंध (अटकाव) 4

munotes.in